

***Røða hildin í samband við, at kongshjúnini vitjaðu í
Løgtinginum***

Deres Majestæter,

Det er mig en ære som lagtingsforkvinde at byde Dem hjertelig velkommen i Lagtinget – vores folkevalgte parlament. Denne gang besøger Deres Majestæter for første gang Færøerne og Lagtinget som konge og dronning af Danmark.

I går spurgte jeg det ældste af mine tre børnebørn, Valdemar, på 7 år, som bor på Amager, hvad han syntes, at jeg skulle tale med kongeparret om. Han brugte ikke lang tid til at tænke, før han svarede:

"Kan du spørge dem, hvad deres livret er og hvor mange hunde, de har? Og om Australien er godt, og så om kongen er til FCK eller til Brøndby?"

Så var der stille et øjeblik, før han tilføjede: "Omma, spørg, hvad de synes om Trump?"

De store diskussionsemner blandt os voksne, går ikke hus forbi hos Valdemar og andre børn. At børnene mærker de bekymringer, som præger vores samtid og udsigterne for fremtiden, er ganske vist.

Da kongen, som barn og kronprins i sommeren 1978 besøgte Færøerne, sammen med Deres bror og Deres forældre, var verden unægtelig en anden. Jeg hørte en sød historie om to prinser, som pludselig var forsvundne fra følget i Skúvoy. Som vandrehistorie lyder den: Svedperler sprang heftigt frem på rigsombudsmandens pande, og blandt folkene hørtes hvirken om kidnapning. Kunne det virkelig ske på denne lille og isolerede ø? Det viste sig, at en rar mand havde inviteret drengene til at komme med sig, for at se på en lundapisa (søpapegøjeunge), derefter på en krageunge og til sidst at skue en træbåd, inden turen gik til kirkegården, for at høre lidt historie - måske om øens store helt, Sigmundur Brestisson.

Dengang var De et barn, om end kronprins, så uden de store forpligtelser. Nu er De konge, som sammen med dronningen har ansvar for et rige - men ikke mindre ansvar som forbilleder for de opvoksende generationer. Måtte det lykkes for både Dem og os alle, at skabe rum og oplevelser, der giver vores børn tillid til mennesker og tro på en god verden.

Deres Majestæter,

Lige som dette Lagtings historie har rødder tusind år tilbage, så repræsenterer De, som konge og dronning, jo også en flere hundrede år gammel historie.

En historie som går fra høvdingevælder, over enevældige konger, til aristokrati med

Løgtingið

11. juni 2025

antydning af folkestyre og til dagens veludviklede demokrati. Historien favner en fredelige overgang fra enevælde til grundlovssikret parlament, med den danske Grundlov fra 1849, som året efter blev tinglyst her på øerne. Set med nutidens øjne, var der stadig lang vej til det demokrati, vi kender i dag.

I juni sidste år deltog jeg som gæst i Folketinget til fejringen af 175 året for grundloven. Om to år kommer vi til at fejre 175 året for Lagtingets genetablering. Færingesaga, som var skrevet i Island omkring år 1200, og omtaler Lagtinget i årene ca. 950, men historikere mener, at tingets historie strækker sig helt tilbage til landnam omkring år 800.

I 1816 blev Lagtinget nedlagt. Det Lagting, som genopstod i 1852, havde kun rådgivende, og ikke lovgivende kompetence.

Under anden verdenskrig, da vores to lande var afskåret på grund af krigen, fik vi en midlertidige styrelsesordning, med hjemmel til Lagtinget, sammen med den danske amtmænd, at regere i fællesskab. Ved Hjemmestyreordningen af 1948, blev Lagtinget for alvor igen et lovgivende parlament, og i disse dage forhandler den danske og den færøske regering om, hvordan en fremtidig ordning skal se ud. Vores fælles historie har mange spændende kapitler, og den videre historie skrives også nu og her, hvor vi står. Vi har mange bånd – historiske, kulturelle og familiemæssige.

Deres Majestæter,

Vores Valdemar hedder det samme som sin tipoldefar (oldurabbi) fra Kolding. I kongefamilien har I også en Valdemar. Den berømte - og berygtede - Valdemar Atterdag, som gensamlede det danske rige.

Med stor interesse følger jeg prins Joachims vandring på Hærvejen, hvor prinsen blandt andet fortæller, at Valdemar var jeres tipoldefar gange 23, det vil sige, at vi skal 26 slægts led tilbage. Hvis nogen familie i Danmark kan konkurrere med færingesaga i at dyrke slægtshistorie, så må det netop være kongefamilien.

I dag skal der heldigvis noget helt andet, end kong Valdemars metoder til, for at holde sammen på et kongerige. Jeg har stor respekt for den måde De – Kong Frederik og Dronning Mary - med dygtighed og engagement gør kongehuset moderne og relevant i nutidens samfund.

Til sidst vil jeg på vegne af Lagtingets formandskab bede Dem tage en hjertelig hilsen med hjem til dronning Margrethe. Jeg er sikker på, at hun med stolthed ser på Deres daglige virke.

Jeg vil ønske Dem held og lykke med Deres videre arbejde, og med rollen som vigtige forbilleder. God tur videre på Deres besøg her på Færøerne.

Björt Samuelsen,
løgtingsforkvinna